

MAGYAR Bányászlap

Az egyedüli magyar bányászlap az Egyesült Államokban
136 East 17th Street

The only Hungarian Miners' Journal in the United States
New York, N. Y.

Do not doubt the loyalty of Aliens

The June 2, 1917 Issue of Coal Age says:

"Suspect That Alien Enemies Are Back of Strike."

The name of the company operating at St. Michael is the Maryland Coal Co. It is having much trouble at its mines. The attorney for the company, P. A. Rose has issued a statement declaring that the strike has been fomented by some 30 unnaturalized Austrians. The wage paid certainly does not justify a strike, especially at this time. Enemy aliens will do well to realize that if it is found that they are promoting strikes and disorder, neither the union nor the American people will be disposed to save them from internment or imprisonment."

If there would exist any such intention in the soul of Hungarian or Slavish miners, as the attorney for the Company Mr. P. A. Rose suggests, certainly we, the organ of Hungarian miners would be aware of it.

But there is none of such sentiment. We Hungarians, naturalized or unnaturalized have already chosen between these United States and the Central Powers. We took the former.

Hungarians know what the words "country, patriotism and duty" means. Nowhere in this country has happened that Hungarians struck of political reasons. If they did so they stopped working only in order to advance their material conditions to which beyond question they have had the right.

It might be the same with the Maryland Coal Company. On the other hand it often times happened that companies in order to break up the solid resistances, of miners fighting for—just or unjust—material advantages, slandered its alien laborers to be in services of foreign agitators.

Mr. P. A. Rose! The men who want to break down a strike by alleging that the strikers are in the services of a foreign government, are just as bad as those who foment strikes to promote the interests of foreign countries.

Such libellous statement will not be credited anymore. When the war broke out the aliens stood the test. They have been

loyal, working ever since.

Their task has been harder than that of born American for they have had to fight not only against enemies of our United States but—sometimes against their own souls. But they succeeded in winning those difficult and bitter fights and now they are in the foremost ranks—in the mills, mines and farms.

Why to disturb by libellous allegations the production of coal, steel and wheat, only because the Maryland Coal Company has some family quarrel with its miners?

A WINDING GULF ES NEW RIVER VIDÉK SZERZŐDÉSE.

A Winding Gulf és a New River szénmezők május 24-én Cincinnati új szerződést kötöttek a bányászokkal amelyben a bányászok fizetését tonnánként 12 cent-től, a kompánia munkások fizetését pedig husz százalékkal felemelték.

Rele egyeztek azonkívül a bányatársaságok, hogy szemet mérni fognak, és nyolc óra lesz minden bányában a napi munkidő. Ellármérték, a United Mine Workers bányász-szervezete, ami a legnagyobb engedményt először szerezte azon a vidéken.

Remélhető, hogy a bányászok nem állnak meg hosszabb időre a jelen engedményeknél sem, és ki fogják rövidesen vinni, hogy mindent kétféle font szén értődik és mérődik majd egy tonnának, mert a jelenlegi névres még nagyon sok kívánni valót hagy maga után. A megállapodás huszonöt ezer bányászt érint.

JAVÍTÁS COLORADOBAN.

A coloradói bányatársaságok bejelentették, hogy a fizetéseket husz százalékkal ismét emelni fogják. Az új árak körülbelül 15,000 nyubert fognak érteni, s leginkább annak lehet az engedékenységet tulajdonítani, mert a társaságok távol alárják tartani a sztrájkvesztéseket a telepektől. Nem hiszünk, hogy oltt érenek a sztrájkokkal, mert a bányászok el vannak keseredve és mindenáron egy külön, nyugati bányász-szervezetet akarnak alakítani maguknak.

GRÓFOK HAZAJA

Van egy ország az óperenciás tengeren túl, melyet nem bivatunk másnév, mint grófok hazája. Szép ország, kedves ország, lakik benne husz millió lélek, de ebből a husz millió teremtményből ott embernek csak egy ezret tartanak, a többi nem számít.

A számba nem vett emberi lények művelik a földet, keservesen véres verejtékkel termelik a kasszaszín kincset, a jövedéket és a boldogságot — a grófok, a bárók, a hercegek számára.

Egy csomót boldog úgy bívna, hogy szolga, egy nagy csomónak paraszt a neve, az egyiket kis birtokosnak csúfolják, a másikat földnélküli jénosnak hívják: de igazban mindannyian szolgálnak, mert a munkájuk, a gyötrelmeik a nagyurak javára válnak.

A hatalom az urak kezében van egészen abban az országban! Ők szabják meg, hogy mennyi legyen a napi munka bére, ők szabják meg, hogy mennyit vegyenek vissza a szegény munkástól addig emén, övéké a hatalom, az ország, a dicsőség — minden az uraké!

Ugy nevelik a szegény gyerekeket, hogy sose eszikbe ne jusszon a lázadás, vagy az elégedetlenség! Belevetik a fejükhöz azokat a történeteket, hogy az ő életük célja az urak szolgálata, és hogy vannak olyan emberek is, mint a bányászok, akik előtt földig kell a derékunk hajolnia. Ezeket a kisisteneket elnevezték főispánoknak, szolgabíróknak, meg — falusi jegyzőnek.

Arra is tanítják őket, hogy az övéké a haza! Azt hazudják nekik egy ezer év óta, hogy az ő hazájuk az az ország, — pedig bizony a grófok hazája!

Mikor baj van, hasznát veszik ennek a hazugságnak! Mikor megátalmadják a másik ország kapcsát, az ottani grófok, hercegek meg bárók, hogy elvezessék valamilyenről a fölújítók, hogy a magukénak válllassanak egy nárc milliót a szolgáltaiból, akkor jókán bizonyul az a nagy hazugság.

A szegény nép, a szolga nép, az igazban tartott, a semmibe nem vett jámbor tömeg egyszerűen felhőrdül, hogy a hazájukat bántják, és kiáll a gátra!

Meghalnak százeken, meghalnak millió szám, nyomorokból lesznek a porontyok árván és mezelen nőnek majd fel, az öreg szülők koldus sora jutnak, — mit bántják őket!

Mennek, mert a hazájukat megátalmadják, mert úgy érzik, hogy az az ország az ő hazájuk, és védelmezik az utolsó eszép véréig, mert a becsületük úgy kívánja, öltük, — és ez a szegény népesség mind egy szállig becsületet ember.

A hátrélen borzalmas pusztulás van a soraikban! A bárók, a grófok, a hercegek, azok nem halnak el, mert azok zavartak, hátulról a halálba őket, csak a szegény emberek pusztulnak, vesznek, — és Istenem, milyen borzalmasan sokan vesznek el közülük!

A nagy vérozon mégis csak

megnyitotta a szemeiket valahogyan! Egyszerre csak felhőrdültek a lenyugodott halálba zavaró népmilliók, és állították, hogy az ország nem az ő hazájuk, hogy a nyírt az életüket adják, az — a grófok földje!

Jogokat kértek, és földet kértek, amiért véreznék! Azt mondták, hogy ha ők védik, övéké az ország, bele akarnak szólni a dolgok intézésébe.

Milyen keveset kért a szegény nép, teremtsd Isten, mennyi keveset! Ahelyett, hogy a százezer holdat kérte volna, egyenlőre, csak holmi kis szavazati jogokat kért, mert a szegény emberek olyan kevés a kívánni valóját!

Szavazati jogot akart, hogy az ő képviselői intézhessék az ország sorsát, amiért millió számba hullnak halnak, a hogy legalább az árván maradó gyermekeikre az ő vérből valóknak képviselői vigyázzanak!

Ha okos lett volna a sok nagyúr, egy szó nélkül megadták volna a kérvényüket! Befújták volna, hogy a nép kezébe most nem ekezzék, de kardok vannak, és hogy ezeket a fegyvereket visszafel is fordíthatják egyszer!

De a nagyurak rendszerint nem okos emberek! Vagy ők nagyon buták, vagy a népet tartják buta tömegnek, mert kutyába sem vetnék a kivánságukat!

Jatszának a néppel! Ha nem jatszik nekik az egyik halvány, a mely előtt a tereket meg kell hajlítani, sárranyábnál kiontlik a másik halványt és kezdődik a játé megint csak elülről!

A halványuk minisztereket hívják! Az képviseli a nép felett az uraland, a haza-ország tulajdonosa, az ő kezében van a korbács, az ő markában van a zsíros fák, hogy a dolgozó népek hátrára verjen az egyik kézzel és a zsíros-fákhoz engedje a talpalyalókat!

Mozog a nép és zugdódik! Ki fogalmai vannak és jogokat követel! Igaznak van, jussuk van követségül, ők védik a hazát, ők a hősök, akiket mi mások kutyabarátságnak hívunk (hosszlegetek egymás közt az urak), és jelölik a nép halványát, — Tiszta István!

Aztán jön a másik! Csak olyan ez is, mint az elődje volt, ő is gróf, ő is nagyúr, tiszter holdjain színtelen szolgálatok termelik a kincset, most egy darabig ő is nagy miniszter! Aztán ő is lesz majd! Ha a nép megint megmozdul, ha megint elégedetlenkednek, akkor ez is mehet, van még a grófokból, a bárókból, meg a hercegekből, jön utána másik.

Jogot egyébként adt, kenyeret és földet egyik sem hoz, a nép tovább is vérezik és az igát húzza, és a gyermekei ryakán tovább is ott marad a szegénység szolgálatára, ahogy az édesapja nyakán ott volt!

Ugy-e keseru irás ez, magyar testvéreim! Ugy-e egyikeket választok azt gondolja, hogy ez mégis csak tulzás, pedig hát nem így van!

Tudjátok ugy-e bujdosó magyarok, hogy megbukott otthon

Tisza István, mert nem akart a népek jogot adni! Ugy-e azt hitték, hogy ő utána csak olyan ember jöhet uralomra, aki megadja a jogot a népeknek, aki a népből van és a nép javára kívánja a hazát kormányozni!

De másképp van pedig, de menyire másként! Azt jelentik otthonról a hírek, hogy tiz új miniszter lesz, és a tiz miniszter mind nagy demokrata, mert megtűnnek magok közt két polgár embert is, mert közülük csak nyolcannak van — grófi koronája!

Nyolc gróf kerül Tisza után állítólag otthon a kormányra, és mit gondoltok ti magyar szegények, hogy ez a nyolc gróf mit keres a kormány élén!

Jogot nektek! Kenyeret a ti gyermeiteknek! Megélhetést a csomaközű szegény katonáknak! A földet mentek tán a kormányra felelősen! A szegény emberek közt! Ezt hiszitek magyar testvéreim!

Dehogyan is hiszitek, dehogyan is reméltétek ezt! Tudjátok jól, hogy az az ország ott a tengeren túl a grófok hazája, és az a nyolc gróf azért akar az ország élére állni, mert azt akarják, hogy ezentul is a grófoké maradjon!

Iggy a sok-sok tiszter hold ő utánuk, az ő hülye, hitvány, hegyes kilyéikek legyen! A ti gyermekeitek! Azok jók lesznek szolgálóknak!

Mégsem így lesz mindez, magyar testvéreim! A nép türelmének mégis van határa, mint ahogy volt határa az oroszok földjén, és az a nagy határ mégis csak közel van!

Egyszer ott is kicsap az üldözött, elnyomott, nyomorúságban tartott nép keserves baragja, és egy elcsúpi a bárókat, grófokat, a hercegeket, meg a többi nagyúr herceket a földről, mintha soha ott sem lettek volna!

Akcor aztán a nép lesz az ország, a nép lesz a haza, akkor megkapják azt, amit most megvédték, és akkor lehet igazán a grófok hazáját úgy hívni majd, hogy — Magyarországi!

BÁNYÁSZRENCSÉTSÉTSÉG TIZENNEGY HALOTTAL.

HERRIN, ILL., június 4. — Bányázásrobbanás következtében a helybéli puhaszénbányában az eddigi megállapodás szerint 14 ember veszett oda. Eddig tíz borzalmas összegett balteltest hozták felszínre, de még mindig többben hiányoznak. A mérgező gázok a romba dőlő tárná nagyon megnehezítik a mentők munkáját.

ÖTVEN SZÁZALEK JAVÍTÁS.

CARY, KY. — A Coleman Company újabbban harminc százalékos javítást adott az embereinek, ami ebben az évben már harmadik javítás. A három fizetés emelés összesen ötven százalékos ténnyé teszi a múlt évi fizetés felett a állítást, és a társaság fizeti most a legnagyobb munkabéreként Kentucky államnak.

VIGYÁZNI A PÉNZRE

A készpénznek a bankban van a helye. — Lopkodják a magyarok pénzét a lakásokból.

Aknek pénze van, minél előbb vigye be egy bankba! Ne halasztgassa a dolgot senki holnapra, mert holnap már későn lehet, s évekig sirathatja az ember a könnyelműségét.

Veszélyt jelent a készpénz a háznál! A tolvajok nagy részét az utkalom csábítja, s akárhány becsületes ember megszédül, és rossz utra tér, ha csábítja a háznál levő sok pénz!

A háznál tartott sok pénz könnyelműséget ad! Akik egyébként józanul gondolkodó higgadt emberek a kétszer is megdöglőnek a dolgot, míg egy utazó hitványtól be hagyják magukat csapni és kivesszik a pénzüket a bankból, azok sokkal gyorsabban kiadják a csalóknak a pénzt, ha a háznál tartják.

Ha egy teleknyónak vagy részvényhiéná valami finom kis bizniszt ajánl, amit esztendőig megírta az ember, sokan meg szaladnak a becsapástól, mert annig kivesszik a készpénzt a bankból, addig alaposan megukoztatnak a bűbészű hiéná befolyása alá.

Ha azonban atthon van a készpénz, akkor az ember husz-harminc dollár csak azért is lefejt-már a finom "telekre" mert meg akar szabadulni a sokbeszédű csirkefogóktól.

Mióta a háború kitört, megjelentek és jőrezében megszádlak a ungyarok ebben az országban.

Innen is, onnan is kapjuk a hírt, hogy otthon tartják a megkeresett pénzüket s a tolvajok példájára jutnak nagyon ugy üszeregek.

A háznál heverő pénzhez a házi tolvaj, meg az utazó zsivány könnyen hozzá férhet s az utolsó két hónapban tízezerre menő nagy pénzbelet loptak el a magyar burdoszházakból.

Vegyük már egyszer tudomásul a nagyurak, a különösen a magyar bányászok, hogy a bankban levő pénzüket el nem veszhet, mert ebben az országban ártatlan emberek pénzét soha semmi körülmények között el nem veszik.

Csak válogassuk meg jól meg a bankot, ahol a pénz elhelyezzük! A legbiztosabb hely a pénznek a postatársaságnak, mert ki nyújthatna nagyobb biztonságát az ember vagyonára, mint az Egyesült Államok!

Ahol nincs postatársaságnak, ott vigye mindenki a pénzt a legelső Nemzeti Bankba, amelynek mind szociológiai folyóleget alatt állnak a amelyekben emberi számítás szerint minden biztos a pénz.

Ahol ilyen sincs, ott vigyék a legközelebbi National vagy State bankba, vagy küldjék el oda, a hol biztos hely van a pénznek, de soha, semmi körülmények között a háznál ne tartják.

Százezerre menő összeg égett már a láda falán s százezerre re rug az a pénz is, amit ellopnak évenként a burdoszházakból.

Senki sem mondhatja, hogy az ő házában biztos a pénz! Minden

ház leghet, minden házában betörhetnek és minden házat elérnek az utolsó csavargók, a telken bitangok, meg a részvény spekulánsok.

Mi nem írunk sem az egyik, sem a másik bankár javára vagy rovására! Nem ajánlatunk különösen senkit, nem vagyunk tekinettel senki érdekére, csak a magyar bányászoknak kívánunk jó tanácsot adni.

Savlejte meg minden ember ezt a pár sor írást és véssa a fejébe mindenki, hogy a készpénznek a helye a bankban van; lehetőleg a postatársaságban vagy a National bankban.

NEM VALTOZOTT SEMMI SOMERSET-BEN

Somerset megyében a sztrájk helyzet teljesen változatlan. Holsloppe és Hooversville telepeken a társaságok még most sem utasítják a reményekkel, hogy letérlik a munkások! és állandóan emelik a sztrájkterők létszámát. Szerecsenelenségre, ezeken a helyeken nagybőrra ott született amerikai bányászok sztrájkolnak, akiket így még ellenséges szimpátiával sem gyansíthatnak meg, mint azt újabban egy-két helyen megpróbálták.

Levelezési naplónk szerint

Május hónapban beérkezett hozzáink

934 levél

Ezekből a következő esetekben fordultak testvéreink hozzáink tanácsért.

- 32 báborus úgy,
- 23 jogi úgy,
- 30 munka úgy,
- 3 farm úgy,
- 6 tolt úgy,
- 6 család úgy,
- 44 baleset vagy halál után kárértelen,
- 12 egyteli úgy,
- 6 bank úgy,
- 49 kármentes szolgálat és kármentes tanács.

Fenti ügyekből kitolyólag a választások közül 142 levelet írtunk idegen szemelyeknek vagy cégeknek és 21 esetben fordultunk ügyvédekhez.

Minden szolgálatokért soha egy centet sem fogadtunk el és nem is fogunk elfogadni.

Semmi egyebet nem kérünk ezért, minthogy újított meg pontosan az előfizetéseket és ahol lehet, szerezzenek új híreket lapunknak.

A Bányászlap előfizetési ára egy évre egy dollár.

Hogy megszolgálunk e ezért a pénzért, arra az olvasók feleljenek.

Some Interesting Facts.

According to the statistics kept by our publishing office, there were for the first two weeks in May

286

changes of addresses of our subscribers, out of which

183

have changed their address to companies, who advertise in our columns.

THIS SPEAKS FOR ITSELF.

The Hungarian Miners Journal Brings Results.

